

ŠLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrške dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knašlovičevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upaljivosti naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Izdajalci ljudskih pravic.

Se nikdar se ni v naši državi nobena politična stranka tako prostituirala, kakor minoli teden tako imenovana nemška ljudska stranka. Stranka, ki je svoj čas hodila v Friedrichsruhe demonstrirat in je v parlamentu naskakovala člane cesarske rodotine, je zdaj oblekla lakajsko uniformo; tista stranka, ki je časih s tako emfazo govorila o ljudskih pravicah, se zdaj že v svojem servilizmu ne stramuje, pri tem dnevno javno in očitno izdati najvažnejše ljudske pravice.

Ljudske pravice so še dandanes v tej zaostali Avstriji jako majhne; niti od daleč se Avstria v tem osiru ne more primerjati z drugimi monarhičnimi državami. V Italiji, na Angleškem, na Nemškem itd. je en del suverenite res prišel v roke naroda in ga ta izvršuje potom parlamenta. V Avstriji delajo oblastniki kar hočejo; kar ne gre s parlamentom, gre s § 14; parlament je prava senca tega, kar bi moral biti; njegov vpliv je minimalen — zdaj pa so se našli ljudje, ki mu hočejo v eni najvažnejših zadev vzeti vsako trohico veljave. Ta zaničljiva družba, ki je poskusila ta zločin, je nemška ljudska stranka.

Ta stranka je po svojem načelniku dr. pl. Derschattu v proračunskem odseku avstrijske delegacije predlagala, naj se izreče, da spada vse, kar se tiče notranje uredbe armade, izključno med vladarske pravice krone, da za te odredbe nima vlasta nikače odgovornosti in da nima parlament v teh zadevah prav ničesar govoriti. Narodi smejo pač plačevati ogromne milijone za armado, govoriti naj bi pa ničesar ne imeli — če bi šlo po volji nemške ljudske stranke.

Ali si je mogoče misliti grjega izdajstva ljudskih pravic? Namesto da bi ta ljudska stranka delala na razširjenje in povečanje ljudskih prav-

vic, pa se peha za utesnitev teh pravic in njeno bedasto glasilo to še z vnoemo zagovarja. Sploh pa je tako značilno, da more in sme kaka ljudska stranka nastopiti s takim predlogom, ne da bi med voliliči nastal vihar. Derschattov predlog je v tem oziru klasičen dokaz za politično inferijornost avstrijskega nemščine.

Pomislišti je pri tem, da niti krona sama ne stoji več na takem stališču. To se je pokazalo pred nekaj tedni, ko je ministrski predsednik Tisza v ogrskem parlamentu s privoljenjem in dogovorno s krono izjavil, da je ministrstvo za vse odredbe krone v polnem obsegu odgovorno in da pristoja parlamentu zakoniti vpliv na vse javne zadeve in torej tudi na vse vprašanja o notranji organizaciji armade. Vsak človek bi iz tega sklepal, da morajo ljudski zastopniki delati na to, da obvelja tudi v Avstriji vse, kar v tem oziru velja na Ogrskem. A zgodilo se je ravno nasprotno. V tistem trenotku, ko so se na Ogrskem pomnožile pravice narodovih poobljedencev, jih hoče nemška ljudska stranka v Cislitvanski utesniti.

In s čim upravičuje Derschatta to svojo izdajalstvo ljudskih pravic, ta svoj nizkotni poskus, oropati narode vsakega vpliva na armado, za katero morajo žrtvovati strašen krvni in denarni davek. Derschatta pravi, da se le na ta način da zagotoviti nemški službeni in poveljni jezik v armadi, zakaj če bi imel parlament v tem oziru kaj govoriti, bi pričelo lahko jezikovno vprašanje tudi v armado.

Torej najgrji nacionalni egoizem je povod Derschattovemu predlogu? Samo zato, da bi armada bila sredstvo za ponemčevanje in preskrbovališče za tiste sinove nemškega kulturvolka, ki se ne znajo naučiti nobenega drugega jezika, zato hoče Derschatta pripraviti davkopljevalec

ob ves vpliv. Sicer pa je dr. Stranšky dr. Derschattu prav dobro opozoril, da bi prav vsled tega njegevega predloga cesar lahko enkrat vpeljal madjarski službeni in zapovedni jezik in Derschattu je moral na to molčati.

Ta Derschattov predlog je pa tudi v direktnem nasprotju z interesu države. Derschatta je hotel nekaj ohraniti, kar je vojno ministrstvo že samo vrgla med staro žaro. To priča reservatni ukaz vojnega ministrstva.

Ta ukaz obsegata pripoznanje, da v armadi ni izhajati s samo nemščino. Zato je vojno ministrstvo odredilo, da se morajo oficirji res naučiti polkovnega jezika — doslej se izhajali s par psovckami — da se morajo tudi pri nemških polkih službujoči oficirji naučiti kakega drugega jezika in da postane podčastnik lahko vsak, kdor je sposoben, tudi če ne zna nemščini. Ali se dr. Derschattu kaj sanja, kak pomen ima ta ukaz?

Nič večjega in nič manjšega pomena, kakor da se veljava nemškega jezika prav znatno utesni. In vojno ministrstvo tega gotovo ni odredilo iz kakih posebnih prijaznosti do Slovanov, nego vsled spoznanja, da druge ne more izhajati. Slovani se čedajo manj uče nemškega jezika, ker to znanje čedalje manj potrebujejo in vsled tega je bila vojna uprava v zadnjih letih prisiljena jesti najmanj sposobne elemente za podčastnike. O prilikih predlanskih cesarskih manevrov smo čitali v italijanskih listih sodbo strokovnjakov, da med vsemi velesilami ima Avstrija najslabše podčastništvo. Vzrok temu je, da se je pri izbiranju podčastnikov moralno gledati pred vsem na znanje nemškega jezika. Pri nas Slovencih je tako že še šlo, pri Čehih, Poljakih, Rumunih, Madjarjih pa ne.

Ta reservatni ukaz vojnega ministra je velezanimiva ilustracija za Derschattov predlog in eklatanten

dokaz, da je ta predlog posledica borniranosti in ostudnega lukejstva, iz katerega pa more nastati le drug — Kraljevi gradec. Če hoče imeti vojna uprava armado, ki bo ravno-vredna z armadami drugih velesil, mora hoditi po poti, ki jo je nastopilo z omenjenim reservatnim ukazom — de hoče ali če noče, kajti naravnega razvoja razmer v državi ne bo preprečila.

Avtrijska delegacija.

Dunaj, 18. januvarja. Ker je veljnik mornarice zadržan, spremenil se je dnevn red za jutrišnjo sejo proračunskega odseka sledete: 1. nadaljevanje o izvenrednem vojnem ordinariu; 2. kredit za okupacijo; 3. skupno finančno ministrstvo; 4. skupni najvišji računski dvor; 5. zaključni račun.

Avtrijski industrijski proti grofu Goluchowskemu.

Dunaj, 18. januvarja. Kakor znano, je minister grof Goluchowski v proračunski debati izpovedal, da po celem Balkanu izpodravijo avst.industrijo manjvredni angleški predmeti, to pa zato, ker pri pošiljtvah iz Avstrije odgovarjajo često samo uzorci, dočim so poznejše pošiljatve tako glede kakovosti kakor glede mere in teže nedostatne. Stalni odsek avstrijskih industrijskih zvez na Dunaju se je postavil proti ministrovemu izjavi ter zaprosil trgovinsko ministrstvo, naj poizveduje, ako je očitanje resnično. Zvedeti mora tudi za imena tistih, ki tako hudo greše proti dobremu glasu avstrijske industrije.

Nadškof dr. Kohn.

Rim, 18. januvarja. Dognana stvar je, da se olomuški nadškof dr. Kohn odstavi. Sedaj le premišjujejo, kako bi se to zgodilo brez velikega trušča. Diplomati na Dunaju in tu upajo, da se jim posreči, pregoriti nadškofa, da odstopi ali občuti nenadoma kako bolezen, ki bo zahtevala, da se mu da koadjutor. Zadevo je odločil cesar

Franc Jožef, ki je bil zelo razburjen ko je zvedel, da se je nadškof zavzel za znanega šol. nadzornika, duhovnika Postulka, ki je bil zapleten v razne pikantne odnošaje. Ceser je vsled tega odredil, naj se proti nadškofu porabijo vsa diplomatična sredstva.

Zopet inkompatibiliteta.

Budimpešta, 18. januvarja. Nedvinska stranka je ovadila poslanca Korodyja, naj se mu mandat vzame. Korody je namreč prevzel na neki gimnaziji v Berolini suplenturo; po inkompatibilitetnem zakonu pa ne more biti poslanec, kdor ima v tujini službo.

Položaj v Srbiji.

Belgrad, 18. januvarja. Iz Peterburga se poroča, da je car o novoletnem sprejemu dalje časa govoril s srbskim zastopnikom ter mu rekel, da postane v Srbiji zopet vse dobro. Ta vest je napravila tu najugodnejši vtip, ker je upanje, da nastopi vesela spremembu v vedenju Rusije napram Srbiji.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 18. jan. Turška vlada je obvestila bolgarsko vlado, da se istočasno s sultanova ukazom o splošnem pomilovanju izdajo tudi ukazi za odpravo izrednih policijskih, carinskih in prometnih sredstev napram Bolgariji.

Solunj, 18. januvarja. Vedno češče se ponavljajo spopadi med vstaši in turškimi četami. Taki boji so bili zadnje dni ob celi turško-bolgarski meji, pri Salanki, Djumoj-Bali, Skoplju itd. Turške oblasti molče o izidu teh bitk, kar pač priča, da Turki niso zmagovali.

Carigrad, 18. januvarja. Srbski poslanik se je pritožil pri turški vladi, da turške mejne straže branijo železniškim uradnikom v službi prestopiti turško mejo, kar je vendar pogojena pravica.

Carigrad, 18. januvarja. Sultanov ukaz, s katerim se je podpisala pogodba z generalom de Georgisom kot vrhovnemu poveljnikom macedonskega orožništva, je že odšel v Rim.

LISTEK.

Pod novim orлом.

Zgodovinska povest.

Drugi del.

V.

Prvič po dolgem času je bilo v Ljubljani zopet veselo. Dne 3. dec. 1809. so namreč v ilirsko službo prevzeli poprej avstrijski uradniki prisegli cesarju Napoleonu udanost. Š tam dnevom se je začelo redno funkcioniranje nove uprave in zato so ta dan slovesno obhajali. V gledališču je bila slavnostna predstava, brez vstopnine in gledališče je bilo tako natlačeno polno, da so morali zaradi vzdrževanja reda poklicati vojaštvo na pomoč. Na streliču (sedanju staro streliče, sezidano l. 1805) pa je bil za častnike, višje uradnike in najuglednejše meščane slavnosten banket, kateremu je sledil ples.

V bogato okičeni dvorani se je kar trlo odličnega občinstva. Zastopana je bila vsa Ljubljana, ker je meščanstvo želelo čim prej seznaniti se z novimi gospodarji in ker so zlasti dame kar koprnele, spoznati

generalnega guvernerja. Doslej so lepega moža videle samo kadar se je s svojo krasno kočijo vedno s šestimi belimi konji kam peljal, toliko več pa so že čule o njem. Zanimalo so se zanj toliko bolj, ker so bile izvedele, da se s svojo soprogo ne razume in da živi ločeno od nje.

Že po osmi uri je bilo v dvorani jako živahno vrvenje. Sprejemala sta goste intendant grof Fargues, kako eleganten in ljubezniv mož, ki se je v kratkem času pridobil mnogo simpatij, in major baron Lucien. Bogate Ljubljancanke niso štedile pri toaletah in tako je bil pogled na družbo res krasen.

Najprej sta se pripeljala generalni intendant d' Auchy in generalni justični komisar baron Cossinhal in si dala predstaviti različne povabljence. Točno ob deveti uri pa so zapele piščalke in bobni pred streličem postavljenega vojaštva in koj na to je vstopil v sobo visok, vitek mož lepega obraza v bogati uniformi — generalni guverner maršal Marmont vojvoda dubrovniški.

Vsi pogledi so bili občuduvati, prvi del dvorane do zanj pripravljenega prostora v drugem delu dvorane. V

tem trenotku si je pridobil simpatije vsega ženstva.

Iotendent grof Fargues je maršalu predstavil povabljeni goste. Marmont je imel za vsacega prijazno besedo, zlasti pa je odlikoval dame.

Po banketu se je začel ples. Otvoril ga je intendant grof Fargues z lepo baronico Cojzovo, ekscentrično a duhovito netjakinjo barona Žige Cojza.

— Ali maršal ne pleše? je vprašala baronica svojega plesalca.

— O pač, je odgovoril grof Fargues, a samo izjemoma, če hoče kako damo posebno odlikovati.

— To se pravi, če mu po sebno dopade, se je ponosno smejala baronica Cojzova in kakor kaka kraljica pogledala po družbi, prav kakor bi hotela vprašati: Katera se more meni primerjati?

Maršal je stal sredi dvorane in mirno motril plesoče pare. Nakrat pa je zapustil svoje spremjevalec in šel sredi med plesalci, naravnost čez dvorano kjer je stal prileten gospod — Fran Damjan.

— Gospod Damjan, kaj ne? je vprašal maršal presenečenega moža.

— Da, ekselencia, je odgovoril Damjan in se globoko priklonil.

— Smah sem mnogo lepega in pohvalnega o vas, je rekel z veliko ljubeznostjo maršal. Vi ste eden najzvestejših priateljev francoskega naroda — se mi je povedalo. Zvesti ste ostali svojemu prepridhanju celo tedaj, ko so vas pomotoma aretovali. Zato me veseli, da vas spoznam.

Vsa pozornost so je obrnila na maršala in na Damjana. Generalni intendant d' Auchy se je kakor jugula preril skozi množico v maršalovo bližino, a ker ni mogel ničesar slišati, je zašepetal majorju Luciuenu na uho:

— Ekselencia se že dela popularnega! Glejte, da kaj vjamete o tem pogovoru!

Damjan je bil v silni zadregi ker je le jako slab francoski govoril. Ves zbegan se je oziral okrog sebe, kakor bi iskal pomoči. Nakrat se mu je zjasnil obraz.

— Konrad, pojdi sem! Pomagaj mi! je zaklical glasno. Zagledal je bil Konrada, ki je plesal z Maro in zdaj se mu je odvalil kamen od srca.

— Konrad, pojdi sem! Pomagaj mi! je zaklical glasno. Zagledal je bil Konrada, ki je plesal z Maro in zdaj se mu je odvalil kamen od srca.

Vodeč Maro za roko je pristopil Konrad in izvedel, v kaki zadregi je Damjan, je rekel maršalu.

Oprostite ekselencia mojo držnost. Gospod Damjan me je naprosil za tolmača.

— Kaj znate tako dobro nemški ali morda celo slovenski, da vas je gospod Damjan izvolil za tolmača? Saj bo pogovor morda zaupen. Maršal je govoril na pol šaljivo, ali poznalo se je, da misli resno.

— Ekselencia, gospod Damjan nima pred menoj nikakih skrivnosti. Pozna me izra otočkih let.

Nemški državni zbor.

Berlin, 18. januvarja. Pred začetkom seje je drž. kancelar grof Bülow pojasnil o položaju v nemški Afriki ter povedal, kaj se je storilo in kaj se še ukrene v varstvu življenja in premoženja ondotnih nemških naseljencev. — Državni zbor je nadalje moral odobriti naknadni kredit za izvenedne izdatke v znesku 1,496.000 mark.

Italija in Francoska.

Niza, 18. januvarja. Francoski in italijanski minister zunanjih zadev sta imela zadnji čas več tajnih posvetovanj glede konvertiranja italijanske rente, o spremembri francosko-italijanske trgovinske pogodbe in o marokanskem vprašanju.

Japonsko-ruski konflikt.

Peterburg, 18. januvarja. Tako rekoč vsa Evropa in Azija zreta danes v Carsko selo na velevažni sprejem japonskega poslanika. Po mirjevalno je vplival tudi carjev odgovor na novoletno čestitko namestnika Aieksejeva. Car je namreč brzjavil, da upa v Boga, da se mir ohrani.

London, 18. januvarja. Japonska je že popolnoma pripravljena na vojno, ki jo mirno pričakuje. Cela dežela je patriotično edina. Ljudstvo je zelo bojevito ter popolnoma zaupa svoji armadi in mornarici.

London, 18. januvarja. Ruske čete se s posebnimi vlaki odpeljajo iz Pekingia in Tientsina v Port Arthur. Peking in Tientsin ostaneta skoraj brez vsake ruske posadke.

London, 18. januvarja. Dasi so rusko-japonska pogajanja v opaznem stadiju, vendar še niso skrajno kritična, da bi se bilo batiti neposredne vojne.

London, 18. januvarja. Najnovejši je položaj v Söulu. Vsa stanovanja tujcev mora stražiti vojsko. V ta namen sta v luki zasidrani tudi po ena nemška in francoska vojna ladja.

London, 18. januvarja. Nemiri izbruhnejo vsak čas tudi v Fong-Yangu. Korejanski vojaki podpirajo upornike. V Port Artur prihaja z vsakim dnem več vojaštva. V Dalnem je koncentrovanih 20.000 Rusov. Onotno loko so Rusi utrdili.

London, 17. januvarja. Japonski rezervisti na severnem Kitajskem so dobili obvestilo, da je mobilizacija pred urmi.

Dopisi.

Iz kočeveskega okraja. Dopisnik iz kočeveskega okraja hoče v »Slovenca« na vsak način dokažati, da ustanovnik ribniškega konsuma ni nikak duhovnik, ampak mož, ki se prišteva napredni stranki. Pred kratkim se je celo naš rojak iz Gorjene vasi, sin nemčursko-liberalnega

selega srca zasukala z lepim marmalom.

— Gospod Toussaint, je rekel generalni intendant d' Auchy novemu policijskemu komisarju, prosim jutri dopolne natančnih informacij o tem gospodu Damjanu. In šepetaje je dostavil: Kako sem rekel — je že začel konspirirati. Cesar je lahko zadovoljen, da ima mene tu.

Na drugem koncu dvorane paje stala baronica Cojzova. Vsa je bila prepadena in oči so se ji bliskale razburjenosti in jeze. Bila je trdno prepričana, da bo ona prva, s katero zapleže maršal Marmont, bila je prepričana, da bo ta lepi mož in slavni vojskovodja še klečal pred njo, sedaj pa tako razočaranje.

— Kdo pa je ta dama, s katero pleše ekselenc? je zdaj vprašal z zbadljivim usmehom grof Fargues.

— Neka kramarska punica, je silno zaničljivo odgovorila baronica Cojzova, hči trgovca Damjana. Lepo karijero je naredila. Davi je v štacuni svojega očeta še žaljive šivala, zdaj pa je na putu, da postane ljubica ilirskega kralja!

Iz baroničnih besed je odmevalo tako sovraštvo, da je grof Fargues kar strmel. Baronica Cojzova mu je lahko prikimala, poklicala dolgega in suhega grofa Lichtenberga, s katerim

Schusterschitz, katoliško - narodni ožlindrani dr Šusteršič spomnil, da bi se bilo dobro tudi malo oprati. Seveda so njegovi izgovori zelo jasni in nam ne pove o ustanovniku konsuma nič drugač, kakor dopisatelj kočeveskega okraja, le malo drugače zavije in si misli, za kmetia bo že dobro. Kakor se kaže, ga sv. Duh v njegovem zagovoru ni razsvetil. Različni dopisi in zagovori v »Slovenca« so nas napravili v Ribnici zelo radovedne, kdo da je tisti nesrečnik naše stranke, kateri je Ribnico s konsumom osredil, in mora sedaj vso krivdo nositi. Prepričani smo, ako bi res kaki prešmentani liberalec Šusteršič in njegovim pripadnikom slavo odnesel in preje na imenitno idejo prišel, v Ribnici konsum ustanoviti, da bi ga bili že zdavnaj v »Slovenca« in družini klerikalno-moraljivih listih raztrgali, in vse ne sreča tega konsuma njemu kot zaapeljivcu nesrečnih kmetov podtikali. Čemu tedaj toliko obzirnosti proti liberalcu in ustanovniku nesrečnega konsuma, ki je toliko zla in sovraštva v naši dolini napravil. Tedaj dopisnik kočeveskega okraja in dr. Šusteršič z imenom na dan!

Iz Središča na Štajerskem. Tukajšnje bratno društvo »Edinost« je imelo dne 6 t. m. svoj obščni zbor, katerega so se udeležili skoro vsi društveniki. Društveno delovanje je bilo še dokaj živahno v minoletem letu, kadar smo videli iz raznih področil. »Edinost« je bila naročena na telesne časnike: »Domovina«, »Sud steierische Presse«, »Slovenski Gospodar«, »Ježa«, »Kmetovalec«, »Wieners Landwirtschaftliche«, »Slovan«, »Zvon«. Dalje je društvo ud Slovenske Matice in družbi sv. Mohorja. »Slovenski Narod« in »Slovenec« je dobivalo brezplačno iz drugih rok Dasi knjige in časopisi dosti stanejo, imelo je društvo vendar še 52 kron 14 vin. prebitka. Prav lepo deluje društvena knjižnica. Izposodo se je v preteklem letu 296 knjig. To število bi se še podvojilo ali potrojilo, ko bi bila knjižnica še obsežnejša. Veliko dobroto bi storili slovenski rodoljubi, ako bi hoteli podeliti naši knjižnici kaj knjig. Ljudstvo tako rado čita, dajmo mu torej knjig, da se izkoristi! — Odbor je ostal stari, namreč: g. M. Šinko, bivši profesor in župnik v pokoju, predsednik; učitelj g. A. Hren, tajnik; g. Mlinarič, blagajnik; g. S. Dogša, knjižničar; g. J. Borko, g. Jos. Šinko in g. J. Zadravec, odborniki. Društvo ima že več let lepo navado, da prireja pozime zabavne in poučne večere. Letos se to ni moglo zgoditi, ker ima središča »Gospodarska za druga« zimske poučne večere. Pač se pa zopet upeljajo v februarju, ko zadruga konča Sklenilo se je predvideti dne 7. februarja narodno igro »Deseti brat«. Na to že sedaj opozarjam. Igralo se že prav pridno vadijo in lahko nam je pričakovati lepega vesela v vsakem oziru.

Razprava dr. Potočnjak-Korac.

Iz Zagreba, 18. jan.

K današnji razpravi se je pričustilo nekaj več občinstva.

Nadaljevalo se je čitanje zapisnika gjурсke porote. Iz obsodbe je razvidno, da sta tožitelj grof Khuen

je bila prišla na ples, in se peljala domov.

Maršal Marmont je pa ta večer še enkrat plesal z Damjanovo Maro in govoril z različnimi meščani, da je bil generalni intendant d' Auchy ves iz sebe in je dal policijskemu komisarju tisoč naročil, majorju Luciu na pa vedno in vedno znova pravil:

— Le glejte, s kako vsiljivostjo se dela popularnega. Na zadnje bo te kramarje še začel objemati.

Na galeriji sta slonela dva moža in z veliko pozornostjo motrila dogodek v dvorani, časih pa tudi skrivaj drug drugega motrila. Slučajno sta oba obenem hotela oditi in se sešla pri vrati. Pogledala sta si v oči, potem je eden stopil naprej in se z lahkim priklonom in nekako ironično predstavil:

— Pelleue, literat iz Pariza, sedaj v Ljubljani, da spoznam nove francoske provincije.

— Kopitar, učitelj, sedaj brez službe, ki bi rad šel v Pariz, da spozna stare francoske provincije, pa ne more — vsled prevelike ventilačije v žepih.

Oba sta se zasmajala in odšla, med tem ko so na strelišču še plesali do ranega jutra.

in toženi Ertl zgubila pravdo. Dr. Potočnjakov zagovornik je rekel, da se more o grofu Khuenu reči, kar je reklo Schiller o Wallensteinu. On pripada zgodovini, naša naloga ni ga prati niti blativi. Mi nismo takoj zgodovinarji, temveč pravdniki.

Ker se je prečitala tudi neka izjava dr. Polonya kot Ertla vega zagovornika, v klenil se je drž pravdniki. Gjuridične izjave, češ, da je Ertl pravzaprav obžaloval, ker je imenoval grofa Khuena »navadnega sleparja«. To je dr. Potočnjakov zagovornik pojasnil. Po sodni razbori je prišel k Polonyju Khuen pooblaščenec ter ga nagovarjal, naj da imenovanja izjava in grof Khuen bo dal Ertl gomotno odškodnino. Polonyi in prijatelji so Ertla razgovorili, da je dal izjavo, a od škodnina ni dobil nikake ter je bil znova ogoljšan. Predlaga, naj se pokličeta za priči Ertli in dr. Polonyi. Sodni dvor pa je sklenil, da tegu ne pripusti.

Potem se je dr. Potočnjak nadalje zagovarjal. Rekel je, da je v teku časa prišel do prepričanja, da se more postati bolje, da demoralizacija in korupcija ne prenehata, dokler se ne umakne z banske stolice provzročitelj vsega tega. Ker so ga vrgli iz sabora, bila mu je onemogočena vstopna v sabor, predlagal je interpelacijo, ali je vlad obvestila kralja o gjurskem procesu. Ta interpelacija pa je bila izbrisana iz vročnega zapisnika ter ni prišla pred sabor. Predlaga, naj se ta interpelacija prečita. Odklonjeno.

Nadalje je obtoženi dr. Potočnjak razložil, kako se ga je neprestano preganjalo in katera korake je storil, da bi krvice razložil javnosti in na višje mesto. Kdo je avtor inkriminovane brošure, ki je izšla v tisku Milića v Budapešti, mu ni znano. On ni dal Miliću nikake brošure tiskati, temveč le pismo na kralja. Predlaga se tudi pismo uredništva »Slovenskega Naroda« dr. Potočnjaku v zadevi brošure, ki jo je dal tiskati v Ljubljani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. januvarja.

— ,Pohlevna dušica« fajmošter Košir na Koroški Beli skrbi letos za predpustno zabavo in je vložil »motu proprio« zoper izvršivo se občinsko volitev »rekurs ali pritožbo«. Tudi je napisal v »Slovenec« še eno jeremijado, kjer hvali nekatere narodno-napredne mož, kako so bili navdušeni za slovensko stvar ob različnih prilikah, sedaj pa so kar naenkrat izdajali in nemškutarji, samo zato, ker niso volili njega — Košira! Ta vzorci Slovenec pa je letos delil izpovedne listke, ki so bili malo latinski, malo nemški, slovenski pa nič! In ravno pri volitvi je rekel zastopnik obrtna družbe, torej »tuje«, »nemškutarke«, »stavarneške« stranke, kakor si jo je v svoji »pohlevni« jezi izmisli, temu zastopniku je rekel Košir: »Vas bomo predložili« zoper izvršivo se občinsko volitev »rekurs ali pritožbo«. Tudi je napisal v »Slovenec« še eno jeremijado, kjer hvali nekatere narodno-napredne mož, kako so bili navdušeni za slovensko stvar ob različnih prilikah, sedaj pa so kar naenkrat izdajali in nemškutarji, samo zato, ker niso volili njega — Košira! Ta vzorci Slovenec pa je letos delil izpovedne listke, ki so bili malo latinski, malo nemški, slovenski pa nič! In ravno pri volitvi je rekeli zastopniki obrtna družbe, torej »tuje«, »nemškutarke«, »stavarneške« stranke, kakor si jo je v svoji »pohlevni« jezi izmisli, temu zastopniku je rekel Košir: »Vas bomo predložili« zoper izvršivo se občinsko volitev »rekurs ali pritožbo«. Torej Košir sam je hotel voliti tega »nemškutarja«, samo da bi bil še on iz voljen, pa bi bilo dobro. Pa je že »zajfa«, Košira so nešli in so ga nesli! Vidite, gospod fajmošter, Vi ste se nekaj dni pred volitvijo nekoga večera nekje predolgo zamudili. Za prihodnji dan je bila označena maša. Ljudje so prišli v cerkev, Vas pa ni bilo. Namesto da bi bili prišli mašo brat, ste se rajšali »motu proprio« »marod meldali«. Sedaj so si pa ljudje mislili tako-le: še bodo naš fajmošter izvoljeni, se bodo s tako silo potegovali za posvetno občino, da včasih nemara še v nedeljah ne bodo imeli maša! Zato je bolj prav, če jih ne volimo! In res Vas niso volili! Vidite, taki le so ljudje! Je že križ z njimi! Za božjo voljo Vas prosimo, gospod fajmošter, potolažite se, pomirite se, pametni bodite! Kdo bo kar hitro »scagov!« Saj bodo že tri leta zopet volitve. Takrat bodo že vpeljana splošna in enaka volilna pravica in »nemškatarski« tovarniški delavci in

Vas bodo volili, da se bo kar kadilo! Torej le korajšo! Sedaj bi bili pa vsekakor bolj prav storili, da bi bili še obhajat bolno ženo ter z voliščo bežali, bežali, bežali! Pa kar je, pa je! Prav pa je, da ste zoper izvolitev Štefana Podpacca, tega zgrisenega nemškutarja vložili »rekurs ali pritožbo«! Adijo, gospod fajmošter!

— **Ubogi Šmihel!** Iz Šmihela na Notranjskem smo dobili poročilo o počenjanju ondotnega kurata Karola Lenassija. Ta človek, ki je svoj čas pripravljal kovčeg, da pobegne v Ameriko, ker se mu je bilo batiti orožnikov in ki le vsled usmiljenja liberalcev ni prišel za nekaj mesecev na Žabjek, počenja sedaj uprav grozne reči. Lenassi je ustanovil posojilnico, konsum in mlekarino in zdaj žre, žre in žre in ljudje tega niti ne zapazijo, tako jim je znal peska nasuti v oči. Njegov konsum baje tako dobro uspeva, da strankam, ki jemljejo posojila pri njegovi posojilnici, ne bo treba nikoli glavnice vrniti, nego se bodo vsled dobička pri konsumu in pri mlekarini vsako leto tiskim in tolikim posojilnicnim dolžnikom glavnice odpisale. Ubogi Šmihelci verjamejo, da se res tako zgodi in kar nečejo uvideti, da je to samo sleparja. Brezvestni kurat je Šmihelci tako fanatiziral, da so gluhi in slepi. Dasiravno vidijo drugod, kako crkvo konsumi, vendar ne pridejo do spoznanja, češ, pri nas pa ni tako. Spregliali bodo še tukrat, ko bo začel peti boben. Tedaj bo pa že prepozno. Lenassi jo seveda še o pravem času odkuri v Ameriko.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Dnes Costova velezbavna, drastična, humorja polna narodna drama s petjem »Brat Martin«. Igra se le danes zvečer. — V četrtek se igra v proslavo 70 letnice dr. Jos. Vošnjaka njegova veseloigriga »Svoji k svojim« in še dne enodejanki. Dr. Jos. Vošnjak je zaslužen dramatičen pisatelj, zato ga proslavi ob njegovem jubileju tudi slovensko gledališče z uprizivijo igre, ki je za vse delovanje jubilanta najznačilnejša.

— Iz Jarš se nam piše: »Naročite si »Slovenca« in »Domoljuba«, ker sta najboljša, krščanska, poštena i. t. d. slovenska časopisa«. Tako priporočajo zadnje dni s pričnic imenovana časopisa. Kako si predstavljajo krščansko poštenost, nam je nerazumljivo. Morda sta dobila lista takoj po rojstvu popolno odvezlo za vse laži, ki jih prinašata in za razprtje, ki jih sejetja med našim ljudstvom. Sicer pa, krščanska poštenost, zakaj se skrivaš za imuniteto svojega urednika? Pridi iz varnega kotička in preklicati bo treba marsikater laž, ki pride iz tvojih mahlj in delati očitno izpoved za fabrikacije, ki prihajajo v predale tvorih umazanih glasil. Zakaj ne prijavite imenovana lista izjave, ki sta jo prejela od jarških obč. mož? Za petkratno laganje in ponarejanje podpisov je sedva očitna izpoved malo pretežka. Kdo jima bo pa potem še verjel? Niti tisti pristaši, ki smatrajo bralce »Slov. Naroda« za večje grešnike, kakor ponarejevale podpisov. Kajne, gospod v škofiji! Tudi Vi bi »Slovenec« zamerili, če bi z enim mahljam uaičil ves trud, ki ste ga imeli, ko ste kovali »Slovenčeve« dopise. Ce se pa morebiti tega več ne spominjate, pa vprašajte tukajšnje svoje sorodnike. Da, gospod! Zmolite »roženkanc«, ki ga priporočate našemu županu, najprej sami, ali ne enega, ampak vsaj toliko, kolikor ste poslali dopisov v »Slovenca« na dober namen zaradi obrekovanja in za mir, ki so ga nam skalili hujškoči »Slovenčeve« dopise. Ce se pa morebiti tega več ne spominjate, pa vprašajte tukajšnje svoje sorodnike. Da, gospod! Zmolite »roženkanc«, ki ga priporočate našemu županu, najprej sami, ali ne enega, ampak vsaj toliko, kolikor ste poslali dopisov v »Slovenca« na dober namen zaradi obrekovanja in za mir, ki so ga nam skalili hujškoči »Slovenčeve« dopise. Ce se pa morebiti tega več ne spominjate, pa vprašajte tukajšnje svoje sorodnike. Da, gospod! Zmolite »roženkanc«, ki ga priporočate našemu županu, najprej sami, ali ne enega, ampak vsaj toliko, kolikor ste poslali dopisov v »Slovenca« na dober namen zaradi obrekovanja in za mir, ki so ga nam skalili hujškoči »Slovenčeve« dopise. Ce se pa morebiti tega več ne spominjate, pa vprašajte tukajšnje svoje sorodnike. Da, gospod! Zmolite »roženkanc«, ki ga priporočate našemu županu, najprej sami, ali ne enega, ampak vsaj toliko, kolikor ste poslali dop

Za ta večer se naroči raznovratni koriandoli, konfeti in drugi zabavni predmeti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ribniški podružnici sv. Cirila in Metoda izvolili ste za leto 1904. sledenji odbor: a) Ženska: Predsednica gospa Albina Višničarjeva; blagajničarka gospa Marija Gruntarijeva, tajnica gospa Julija Tomšičeva. — Namestnica: gospa Franja Pickova, gospa Ana Murgejnova in gđ. Albertina Arkova Oibornice; gospo Ama-liju Fajdigovo, Klementino Pauserjeva, Ana Podbojeva (Canetovs) in Valentina Spendeljeva b) Moška: Predsednik: Dr. A. Schifferer, tajnik A. Spendel, blagajnik St. Tomšič. Namestniki: I. Novak (podpredsednik) Fr. Višničar, A. Mejač in I. Lovšin ml.

Bolnica v Kandiji pri Novem mestu je izdala statistični izkaz o svojem delovanju v lanskem letu. V tem letu je bilo oskrbovanih 1626 bolnikov, ozdravljenih je bilo 1125, zboljšanih 304, neozdravljenih pa 73. Umrlo jih je 46, v oskrbi jih je pa ostalo 78. Sedaj je poteklo 10 let, kar deluje ta bolnica. V tem času je oskrbovala 10.255 bolnikov s 190.936 oskrbovalnimi dnevi.

Od Sv. Križa pri Konstanjevici se nam piše: Neki brezvestneži so raztrosili vest, da je v naših goricah že vse vino razprodano. Opozorjam go gostilnicarje in vinske trgovce, da se dobi še precej prav dobre dolenske kapljice. Oglašite se pismeno ali ustmeno pri meni. Ivan Malnarič, nadušitelj v vinogradnik.

Požar. Iz Vinice se nam piše: Dne 16. t. m. zjutraj ob pol 5 uri je naznani gasilni rok, da gori na Goleku v trgovini Jure Benetič. Gorelo je v neobokani in neometani kleti. Nekdo je odprl sodko, v katerem je bil petrolej, pipo in ga prisgal. Ali je to kdo storil iz nepredvidnosti ali pa iz zlobe, se ne ve. Gotovo pa je, da je začigalec moral biti v kleti, ker se ni sodček razpolnil, ampak petrolej je gorel po tleh. Tudi se ne ve, ali je bila klet zaklenjena ali ne, ker nekateri sosedje trdijo, da se vrata na kleti niso dala za preti, drugi pa trdijo, da so bila vrata zaklenjena in je moral dotični, ki je šel v klet imeti ključ. — Čudno je tudi, da niso tudi pri ognju navzoči poklicnici takoj komaj 1 km oddajeno gasilno društvo na pomoč, ampak šele po dolgem času, ko so obupali, da bi ogenj brez brizgaln pogasili. So pri nas ljudje, kateri še misijo, da zna res kdo z besedo ogenj patiti. Vendar je še prišlo gasilno društvo o pravem času na pomoč z dvema brizgalnima. Pogorelec Jure Benetič, ki je zavarovan pri zavarovalni banki »Slavija«, je le toliko na škodi, ker mu je pogorel pod v trgovini, katerega pa je gasilno društvo toliko ubranilo, da se ni še zrušil v klet, in kolikor ima škodo na raznem blagu, ki sta ga povzročila iz kleti prihajajoči dim in pa voda iz brizgalne. Akoravno bi že slepi morali spregledati in bedati spoznati, da je gasilno društvo na Vinici neobhodno potrebno, se vendar doba še ljudje, ki mečejo pri vsaki priliki gasticem polena pod noge; samo zato, da si s tem pri nevedenem ljudstvu pridobičajo za svojo nikdar sito, vladajočo pohlepnoto bič, s katerim bijejo v svoji krčanski ljubezni svojega bližnjega. Usrjeni gasilci pa vam nesporno kličemo: »Na delavno svinjenje pri prvem ognju.«

Gasilec.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu. Tožna je 22 let staro Alojzija Zupet prestopka zoper varnost življenja. Dne 29. novembra je vzela 2 meseca starega otroka k sebi v posteljo. Zaspala je pri dojenju; zbudivši se, je pa zapazila, da je otrok mrtev. Značilno je, da se ji je to pripetilo že drugič. Zdravnika izjavita, da je bil otrok popolnoma zdrav, da ga je mati le zaradi miru vzela k sebi, v spanju pa zadušila. Županstvo daje toženki najboljše izpričevalo. Sedela bode 10 dni. — Zaradi ponarejenega potnega lista in zaradi krivega pričevanja sta bila tožena France Kajin in Katarina Špelič. Obdolžena sta, da sta dne 28. aprila 1903 pri c. kr. okr. sodišču v Črnomlju nalačo po krivem pričala. France Kajin je mladoleten in trdi, da ga je pregovorila sestra, da lahko brez skrbi sošče našla. Danes obstane sam, da pri prvem zaslišanju ni govoril resnice. Obsodba: France Kajin 10 dni, Katra Špelič 2 meseca. — Zaradi hudo delstva javne posilnosti sta sedela na zatožni klopi Vinko Turčič in Jožeta Rožanc, obdava dosedaj nekaznovana. Jožeta Rožanc je obiskovala gluhenemico in dovršila 6 razredov ljudske šole. Vinko Turčič je pregovoril svojo ljubico Jožeto Rožanc, da je ranj pisala veleposnetniku pl. Lenku brezimno pismo, da mora (Lenku) takoj poslati na pošto Videm 1000 K, če ne, »ne bo dolgo trave tlačil«. Tožena pripozna,

da je to pismo sestavil sam, dal ga pa Jožeta Rožanc prepisati, ker ona veliko lepše piše. Značilni so v pismu navedeni izrazi: »Vaše veleblagorodje!« — »Plebejec nisem!« — »... sem hud sangvinik!« — »... pijem rad in ljubim veselo družbo...« — »Rad bi živel v Vašej družbi...« — »Ako ne pošljete denarja, krivi boste katastrofe, ki vas zadene. Imejte pamet in pošljite to svotico pod adreso »Hundert Kronen« na pošto Videm!«. Pismo je pisano v čisti in gladki slovenščini, čemur se sodni dvor nagedi ni mogel. Na vprašanje, če je sestavil pismo sam, pritrdi in dostavi, da se je takih izrazov naučil iz raznih knjig, posebno pa iz knjig družbe sv. Mohorja. Težje je bilo pa zaslisanje tožene gluheneme Jožeta Rožanca. Tu si je sodni dvor pomagal s tem, da ji je vprašanja stavil pismeno. Tožena obstane, da je pismo prepisala od besede do besede, da pa si ni bila v svesti njega posledice. Feliks pl. Lenku pismeno izjavlja, da je bil vsed prejema tega pisma prestrašen, mnogo bolj pa še njegova soprga. Pripomniti je še, da je g. pl. Lenku poslal svoto na c. kr. okr. glavarstvo, ki je obvestilo žandarmerijo, da naj pazi na človeka, ki pride na pošto po »Hundert Kronen«. Zdravnika izjavita, da je Jožeta Rožanc zdrava in razvita, bistregi um in olikanata; zato je moral razumeti, kaj je prepisaval. Dr. Defranceschi pa vendar pripomni, da je mogoče, da je prepisaval mehanično. Obsojena je bila na 3 mesecu, njen ljubček Turčič pa na 5 mesecov.

Prostovoljno gasilno društvo v Vipavi priredi v nedeljo, dne 24. prosinca t. l., plesno veselico v prostorih hotela »Adrija«. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopina za gospode 3 K. Sodeluje godba c. in kr. pešpolka št. 47 iz Gorice. Morebiti se je koga nehotel pri razpisi ljanju vabil spregledalo, zato naj blagovočno dolični temu oprostiti.

Notar v Senožečah g. Jakob Kogej prične uradovati dne 20. t. m.

Utonil je 10letni Ivan Grzelj v Sinadiu pri Senožetah.

Strupeni plini so se vneli v eraričnem rudniku za svinec pri Boveu. Deset rudarjev je bilo ožganih.

Trboveljska premogarska družba je kupila premogokop v Rajhenburgu od grofa Oppersdorfa za 1.600.000 K.

„Slovensko pevsko društvo v Ptaju“ je objavilo, priredi društvo letos zopet velik pevski koncert in sicer v Mariboru. Do sedaj je odbor odločil že dva močna zborja in sicer »Lahko noč«, uglasbil H. O. Vegrič (nagrjenja od našega društva) potem »Povejte ve planine«, uglasbil Foerster. Za sekirice teh pesmi naj se društvo kakor tudi posamezni pevci marljivo oglašajo pri odboru »Slovenskega društva v Ptaju«. Obenem se prosi, da se oglašajo le tisti ggevci za sekirice, ki se v resnici misijo udeležiti koncerta, da društvo nima nepotrebnih stroškov. Nademo se, da kmalu dobimo oceno mešanih zborov, kateri potem takoj razmnožimo in objavimo. Po društvenih pravilih izposojujejo se sekirice le udom »Slovenskega pevskega društva«, neudom se torej neizposojujejo sekirice in sejim tudi edgovarja.

Iz Pulja se nam piše: Tukaj snujemo slovensko društvo, katero ima name, zdrževati tukajanje Slovence, zlasti delavce, skrbeti za njih dušno in gmotno napredovanje. V društvu se ustanovi tudi pevski klub. Sprejemali bodo tudi žensko, ki je tu varstvo in popore najbolj potrebitno. Pulj je sicer majhen, gnilope pa je tu tako mnogo. Pravila novega društva smo že predložili namestništvu v Trstu.

„Legi nazionale“ je imela v nedeljo v Trstu zborovanje. Porodčevalje je povedlo, da so se darila za društvene namene vsed dogodkov v Inomostu podvojila. Društvo je imelo 64.000 K dohodkov.

Slovenčina v Italiji. V graski »Tagespost« se je nekdo iz Omaka v Istri, ker je dobro ondotno županstvo »slovenske« tiskano okrožnico in celo ovitek za odgovor je imel slovenski naslov. In ta okrožnica je prišla iz — Vidma ob »Navigatione italiana«. Dopisnik razjavljen vprašuje, ali je slovenčina že svetovni jezik. Da, za vse pametne, ki hočejo ed zavednih Slovencev kaj dešči, in s takimi okolnostmi računa tudi imenovana italijanska družba v laščem Vidmu.

Prekrasne večerne zarje. Od ruske grance se nam piše: Ruski božič! Nebo je jasno ko ribje oko, ne enega oblačka ni videti na njem. Na obzorju je pričelo rav nokar — ob 3. uri 25 minut popoludne — solnce zahajati. Ko se na videzno dotakne nebosklona, vidi se kakor velikanska, napol razbeljena železna krogla, koja postaja tem veča, čim niže tone za zemljinim robom!

Sedaj pa se vrične ona nepopisana čarobna simfonija različnih barv, katero je skoraj nemogoče popisati! Blizu obzorja zapazi temno-rudečo, nekako pomešano z slišac bojo; ta se izliva v temno oranžasto; potem sledi svetlo-rumen, svetlo-zelenasta, katera se zlije v neko nepopisljivo si vosinjo tinto! Z nekim prestekom prikaze se potem kakor pol ure po sončnem zahodu nekak pojasa pre lesne svetlorožaste boje. Vsa ta prikaz traja kakih 40 minut in me živo spominja na one čarobne prelestne bojne refleks, katera mogočno ogleda toledensko razstavo v panorami. Kaže se nam eno najbogatejših ameriških mest, San Francisco v Kaliforniji. Tu je vse velikansko: palače, cerkve, ladje, nasadi, kopališča, skalovje, vodopadi in brezmejno Tihoe more. — Prihodnji teden potujemo zopet enkrat v večni Rim.

Mednarodna panorama. Kdor hode videti, kaj premre bo gastivo v človeških rokah, naj si ogleda toledensko razstavo v panorami. Kaže se nam eno najbogatejših ameriških mest, San Francisco v Kaliforniji. Tu je vse velikansko: palače, cerkve, ladje, nasadi, kopališča, skalovje, vodopadi in brezmejno Tihoe more. — Prihodnji teden potujemo zopet enkrat v večni Rim.

Nepoštena dekla. Mostna

policija je včeraj aretovala Marijo

Kraščičevico pri Ant Kalingerjevi v Novih ulicah št. 5, ker je svoji

gospodini pokradla več perila in oblike,

v vrednosti za 144 K. Vse ukradene

reči so se našle v njenem krovčku.

Policija je nepošteno deklo izročila

deželnemu sodnemu.

Goljufija pri juvelirju Wagenpfeliu. Preiskovalni sodnik

dr. Kremlar je dal včeraj zvezre za-

preti Marijo Kaličevu, prodajalko pri

juvelirju Adolfu Wagenpfeliu na Jur-

čičevem trgu, ker je na sumu, da je

pisala pismi, s katerima je neka žens-

ka bila izvabila omenjenemu juve-

lijru zlatnine za 3326 K.

Nezgoda v justični pa-

lači.

Dvanajstletni sin sodnega služige Ivana Hübnerja, Josip Hübner, se je včeraj zvezre v justični palaci na stopniščah igral in se spenjal po držaju. Naenkrat je omahnil in padel v drugega nadstropja v pritličje in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

V Ameriko se je odpeljalo

včeraj ponoči z južnega kolodvora

12 izseljencev.

Izgubljene reči. Sobarica

Frančiška Habdeva, stanujoča v Streličkih ulicah št. 20, je izgubila včeraj opoludne Pred škofijo bankovec za

10 kron.

Hrvatske vesti. Dr.

Vinko Krišković, izredni pro-

fesor upravnega prava na zagreb-

škem vseužil štu je imenovan red-

nim profesorjem ravnatom. — Ban

Pejačevič se vrne okoli 25.

t. m. z Riviere v Zagreb. — Matice Hrvatske knjige so izšle

in se že razšljajo članom. Vseh

je devet. — Jubilej. Pevsko dru-

štvo v Koprivnici, »Podravac« pro-

slavi letos 30 letnico ustanovitve. —

Novi list. »Vestnik zemaljske sre-

dšnje vjerske udruge za kraljevinu Hrvatsku i Slavoniju«, se zovelist,

ki je ravnokar izšel prvi in ki mu

je naloga zastopati kreditne zadeve na Hrvatskem. — V Opatijo sta

dospela veliki vojvodja Luksenburški in

soprga. — Dinamitno patro-

no je položil nekdo na okno

hudo lekarnarja Lepotica v Oriovcu.

Patrona se je razpletela in raznesla

okno. Poškodovana je lekarnarjeva

žena. — Gdje Ruckova, članica

slovenske gledališča je gostovala

v soboto v Zagreb v »Romeo in

Juliju. — Dr. Marović, dalmatinski

deželnki poslanec vstopi v de-

želnji odbor, kjer bo namestoval od-

stovipšega dr. Jos. Smidala. —

Čitalnico so ustanovili

v slobodomiselnem Hrvatje v

Zagrebu. — Umrl je v Oseku

80letni Ivan Miholčanin, bivši

trojaški mojster, vnet socialist, ki je

pri vsej življenju razširjal soci-

alno demokracijo. — Ljudskega

shoda v Vel

Dunaj 19. januvarja. V avstrijski delegaciji je vlada izjavila, da se napravijo novi topovi od brona.

London 19. januvarja. Daily Mail se poroča iz Tokio, da je finančni minister sklical prve bankirje na posvetovanje, kako zagotoviti vladi za slučaj vojne potrebnii denar.

London 19. januvarja. Podkralj v Nankingu je odredil, da gre 10.000 mož kitajskega vojska na sever.

London 19. januvarja. Ameriška mornarica se zbira v Manili, odkoder pojde v korejski pristan Jounghamgo.

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo.

Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi. Klinično preizkušeno; oddeleni zdravniki ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke. Na prodaj po vseh lekarinah in drogerijah kot prasek 100 gr K 5-, v tabletah 100 kosov K 150 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 180. Poslednje malenje za otroke. (2998-19)

Vprašajte svojega zdravnika.

Zahvala.

Podpisani odbor prostovoljnega gasilnega društva v Srednji vasi (Bohinj) izrekli: "Vzajemno zavarovalni banki Slavju v Pragi" (generalni zastopnik v Ljubljani) zahvaljuje za velikodušni dar 40 K. zateri znesek je po svojem zastopniku g. Jožef Odarju v Srednji vasi taista darovala dodpisnemu društvu kot nagrada za trud pri gašenju zadnjega požara v Bohinjski srednji vasi z dne 28. novembra 1903.

Prostovoljno gasilno društvo v Srednji vasi (Bohinj) dne 13. januarja 1904. 194

Ivan Kocijančič, načelnik.

Janez Arh, blagajnik. Jožef Odar, tajnik.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka" v Ljubljani. Uradni kurzi dunaj. borze 19. januvarja 1904.

Naložbeni papiri. Denar Blago
42% majeva renta 100/65 100/85
42% srebrna renta 100/60 100/80
4% avstr. kronska renta 100/65 100/85
4% zlata 120/55 120/75
4% ogrska kronska 99/10 99/30
4% zlata 118/95 119/15
4% posojilo dežele Kranjske 100/75
4% posojilo mesta Split 100/75
4% Zader 100/75
4% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . . . . 100/80
4% češka dež. banka k.o. 100/70
4% ž. o. 101/75 102/25
4% zst. pismagal. d. hip. b. 106/80 107/80
4% pest. kom. k. o. z 101/50
4% zst. pisma innerst. hr. 100/50 101/10
4% dež. hr. 100/50 101/50
4% z. p. ogr. hip. ban. 99/50 100/50
4% obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr. . . . . 305/20 307/ .
4% obl. češke ind. banke 100/65 101/65
4% prior Trst-Poreč lok. žel. 185/50 187/50
4% prior. dol. žel. . . . . 268/ .
3% prior. dol. žel. 162/50 164/50
4% prior. dol. žel. . . . . 298/50 289/ .
287/ .
91/75 93/75
132/35 133/35
Srečke od 1. 1854 . . . . . 19/50 20/50
" 1860/ 46/50 47/50
" 1864 . . . . . 81/ .
" tisake . . . . . 79/ .
" zem. kred. I. emisije . . . . . 70/ .
" ogr. hip. banke 53/40 54/40
Rudolfove . . . . . 28/ .
Salcburške . . . . . 65/ .
Dunajske kom. . . . . 77/ .
" turške . . . . . 50/9 .
Basilika srečke 19/50 20/50
Kreditne 46/50 47/50
Inomoske . . . . . 81/ .
Krakovske . . . . . 83/ .
Ljubljanske . . . . . 79/ .
Avst. rud. križa . . . . . 74/ .
Ogr. 54/40
Rudolfove . . . . . 28/ .
" 65/ .
" Salcburške . . . . . 68/ .
" Dunajske kom. . . . . 82/ .
" turške . . . . . 51/9 .
Debitice. . . . . 51/9 .
Južne železnice 83/50 84/50
Državne železnice . . . . . 67/1 67/2 .
Avstr.-ogrsko bančne delnice . . . . . 16/8 16/8 .
Avstr. kreditne banke . . . . . 67/7 67/8 .
Ogrske . . . . . 76/9 77/1 .
Živnostenske 253/50 254/50
Premogok v Mostu (Brux) . . . . . 68/0 68/3 .
Alpinske montane . . . . . 42/0 43/1 .
Praske žel. in dr. . . . . 193/4 194/ .
Rima-Murányi 485/50 486/50
Trbovlske prem. družbe . . . . . 385/ 390/ .
Avstr. orožne tovr. družbe . . . . . 473/ 475/ .
Češke sladkorne družbe . . . . . 154/ 156/ .

Vafute. 11/3 11/38
C. kr. češki 19/04 19/06
20 franki 20/43 23/51
Sovereigns . . . . . 21/93 24/ .
Marke 117/12 117/32
Laski bankovci 95/20 95/30
Rubli 252/25 253/25
Dolarji . . . . . 4/84 5/ .

Zitne cene v Budimpešti. Dne 18. januarja 1904.

Termin. Pšenica za april . . . . za 50 kg K 7/89
Rž . . . . . 19/03 . . . . 50 " 7/69
Rž . . . . . 50 " 6/64
Koraza . . . . . maj 1904 . . . . 50 " 5/30
Oves . . . . . maj . . . . 50 " 5/52

Efektiv. Vzdržno.

LIX. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

	Prenos	45367 K 69 vin.
Ig. Rados nabral pri "Unku"	2	"
Upravnistvo "Gorenjca"	6	"
Odvetniški zbor	325	"
Dore Gustin iz Metlike	5	24 "
Dva rodoljuba iz Belecerke	5	"
Ljub. janski rodoljubi zbrani dne 18. oktobra v Belicerki	10	"
Josip Lavrenčič iz Ljubljane	10	"
Slošno kreditno društvo v Ljubljani	100	"
Ivan Hribar, ljublj. župan za oktober in november	100	"
"Tugomer" daroval in načrt na godovanju v Belicerki	25	"
K. Gebauer in J. Kuhar v Zalogu	1	70 "
gospa Weiblova iz Toplice	8	"
nabrala v Metliki	7	"
F. Papler nabral v Borovnici gdč. Anka Podboj-Cenetova v Ravnici nabrala	6	"
Rom. rji s Sv. Jošta	3	"
A. Oberstar nabral v Cerkljah	7	"
Goriški dijaki za svojega ljubljence	8	"
Jakob Accetto nabral	3	"
Neimenovan v Mislinjah	2	"
Skupaj	45951 K 93 vin.	

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 15. januarja: Ema Murnik, trgovčica hči, 1 mes. Obrežna steza št. 2, življenske slabosti

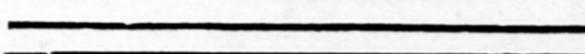
Dne 16. januarja: Marija Herman, dečka, 23 let, ulice na grad št. 5, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vlakna nad morjem 500-8. Srednji uravni tlak 750-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetvorvi	Nebo
18	7373	- 04	ar. svahod del. oblaci.	
19	7376	- 15	sl. svahod oblako	
20	7382	- 14	sl. jvshod skoro jas.	

Srednja včerajšnja temperatura: 02°, normala: - 2°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

dr. Ignacij Paulič

c kr. višji okrajin zdravnik, lastnik vitežkega križca Franc Jožefovega reda, častni občan trga Litije

po kratki in mučni bolezni, danes ob 2 uri zjutraj, previden s tolažnji sv. vere, v svojem 61. letu izdhinal blago dušo

Pogreb bo v sredo, dne 20. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Litiji.

Sv. maše zadužene se bodo davovale v cerkvi v Litiji.

V Litiji, 19. januarja 1903.

Justina Paulič roj. Goitsch, soproga. — Ignacij, Josipina in Franc, otroci. — Josipina Paulič, posestnica v Podpeču, mati.

Zahvala.

Za mnoge izraze sočutja o boljenih in ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne materje

Ane Tomšič roj. Petkovšek vdove posestnika in trgovca z lesom zlasti še za mnogobrojno spremstvo pri mrtvaškem sprevodu, izrekamo vsem udeležnikom svojo najtoplješo zahvalo.

Vrhnika, 18. januarja 1904.

Žalujoči ostali.

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec, slovenskega in nemškega jezika zmožen se sprejme takoj v tukajšnjo špecijsko trgovino. Ponudbe pod "Sotrudnik 300" na upravnosti tega lista. 200-1

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po preteklu petih let pravico do dividende.

Zitne cene v Budimpešti. Dne 18. januarja 1904.

Termin.

Pšenica za april . . . . za 50 kg K 7/89

Rž . . . . . 19/03 . . . . 50 " 7/69

Rž . . . . . 50 " 6/64

Koraza . . . . . maj 1904 . . . . 50 " 5/30

Oves . . . . . maj . . . . 50 " 5/52

Efektiv.

Vzdržno.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Tekoči tedenski San Francisko

(Kalifornija).

Ugodna prilika!!

Radi preoblikih poslov prodam pod zelo ugodnimi pogoji svojo že dobro upeljano

trgovino papirja, papirnih izdelkov, pisarniških in šolskih potrebščin itd. itd.

v Ljubljani, Ščedrbuške ulice št. 4.

Potreba je le par tisoč goldinarjev.

Prepravna prilika tudi za žensko, ki lahko pride po ceni do dobre eksistence.

Ponudbe naj se pošljejo 203-1

Dragotin Hribar-ju v Ljubljani.

Razglas.

Potom prodaje pod roko se more pri podpisancu kupiti v konkurenčno skladu z upoštevajočim g. Jerneja Kosca, župnika v Škocjanu spadajoča 2 srebrna svečnika in 6 srebrnih žlic.

Prodajni pogoji se zvedo v podpisanci pisarni.

V Ljubljani, 18. januarja 1904.

Odvetnik dr. Alezij Kokalj.

„Škrat“

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Živjava v Trstu vsako soboto.